

Eds berättelse

Denna berättelse är sammanställd ur intervjuer av 32 personer med intellektuella funktionshinder i Finland. Undersökningen «Varför så annorlunda», vars huvudfråga var hur omgivningens uppfattningar påverkar personernas livssituation – speciellt då utgående från personernas egna synvinkel sätt. Texten är skriven i berättar stil, men stoffet innefattar den realitet personerna själva upplevt. I denna berättelse har jag tagit fokus på de uppfattningar, som berör arbete. Ed är en personifiering av alla de personer, som berättelsen grundar sig på samt att Ed berättar om sina «vänner». Vid sidan av texten nämns en del kommentarer, som hänvisar till något, som kan anses vara vanligt och värt att uppmärksamma, i relationer mellan intellektuellt funktionshindrade personer och andra.

Sosiolog Maarit Aalto er projektsekretær i den finske interesseorganisasjonen FDUV.

Vad är utvecklingsstörning? Det är svårt att säga. En del tror att när jag talar enkelt att det är utvecklingsstörning. Bland mina papper läste jag en gång att psykologen tyckte ganska negativt om mig. Det stod att jag inte kan arbeta på bensinstationen, för att jag inte är tillräckligt snabb. Jag vill ju arbeta på bensinstationen. Egentligen är jag ju bilmålare men packar knappar nu på dagcentret.

Tänk också på Tommy, som är en person med Down Syndrom, säger de. Tommy är snäll och trevlig Och han hjälper alltid alla. Men när han ville arbeta På dagis och ordna barnens skor och kläder så blev det Stört omöjligt. De bara såg hans syndrom. Ja-a det är inte lätt . För oss utvecklingsstörda är det hela tiden en kamp att tala om för folk – «Huhuu, här JAG!!

För Tommy blev därför ingen, som förberedde Hans önskan att komma till dagis och jobba. Utan efter En massa diskussioner hit och dit fick han prova på det. Det är svårt att gå omkring med något, som man själv inte känner igen. Carl vill gå i kyrkan. Han vill också arbeta kyrkan och är kyrklig. Men alla säger att han är utvecklingsstörd. En gång frågade jag honom om vad han tyckte om att de sa att han är utvecklingsstörd. Då sa Carl att det är mer andras problem än mitt.

En dag fick jag gå över till de gravt utvecklingsstörda. Jag hade blivit oense med min kamrat i gruppen. Så bara för. Att jag varit «dum» fick jag arbeta i den gruppen på dagcentret som är gravt utvecklingsstörda. Jag tyckte det var konstigt.

August hade ordnat själv arbetsplats i en annan stad i en Trädgård. Han hade alltid önskat sig det. Men då sa personalen Till honom att han skulle nog vara försiktig att han inte misslyckas, Att han säkert skulle komma tillbaka om en månad. Och föreståndaren på dagcentret sa att – har du tänkt på det August att du skrattar ju så högt. Så August tänkte att det är nog bäst att han stannar på dagcentret.

Den utbildning personerna får blir inte utnyttjad i den grad det skulle vara möjligt.

Kampen att synas, som egen person.

Att om man ens få skall försöka inleder en diskussion, som blir ofta viktigare än en funktionell diskussion om hur det skall förberedas för att göra inkluderat arbete möjligt.

På vilket sätt löses konflikter mellan arbetstagarna på dagcentren. Står de i förhållande till vanliga konfliktlösningar på arbetsplatser, eller har de klang av bestraffning och annorlunda konfliktlösningssätt.

Det finns även överbeskydd från personalens sida, som ett hinder för inkluderat arbete för personer med intellektuella funktionshinder.